

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Jeg skal herved for det høje ting fremsætte forslag til lov om forsvarets ordning.

Lovforslaget er i overensstemmelse med indstillingen fra forsvarskommissionens flertal. Der er i forsvarskommissionen enighed mellem socialdemokratiets, venstres, de konservatives og det radikale venstres medlemmer om følgende principielle retningslinier for den nye forsvarsordning:

1) Forsvarsministeren er øverste ansvarlige myndighed for forsvarets forskellige led og de myndigheder og institutioner, der henlægges under forsvarsministeriet.

2) De nuværende militære ministerier, marineministeriet og krigsministeriet, sammenlægges til et forsvarsministerium, således at alle militære anliggender ikke alene sorteres under een minister, forsvarsministeren, men også under eet ministerium.

3) Til bistand for forsvarsministeren ved varetagelsen af de militære opgaver skal der udtages blandt værnenes befalingsmænd en officer, der udnævnes til forsvarschef, og desuden skal der oprettes en forsvarsstyrelse samt en forsvarsstab.

4) I den nye forsvarsordning skal der være tre værn: en hær, et søværn og et flyvevåben.

5) Forsvarsstyrelsen skal ledes af forsvarschefen og iøvrigt være sammensat af chefen for hæren, chefen for søværnet, chefen for flyvevåbnet samt chefen for forsvarsstaben. Forsvarsstaben skal sammensættes af befalingsmænd for de tre værn, og i denne forsvarsstab skal — på grundlag af forsvarsministerens direktiver til forsvarschefen — for hæren, søværnet og flyvevåbnet udføres alt grundlæggende stabsarbejde vedrørende forsvaret.

6) Forsvarschefen, chefen for forsvarsstaben og nye værnschefer vil blive ansat for 3 år, men genansættelse kan finde sted, og såfremt der ikke sker genansættelse, ansættes den pågældende i anden stilling.

Medens der således er enighed mellem socialdemokratiets, venstres, de konservatives og det radikale venstres repræsentanter i forsvarskommissionen om de afgørende principper i den nye forsvarsordning — det radikale venstres repræsentanter har taget forbehold overfor andre punkter, som jeg senere skal gøre nogle bemærkninger om —, er der ikke enighed mellem generalkommandoen og søværnskommandoen om den måde,

hvorpå det nye forsvar bør organiseres og ledes.

Den 12. januar 1948, altså kort efter at den nuværende regering var dannet, bad jeg chefen for generalkommandoen og chefen for søværnskommandoen om — før spørgsmålet om forsvarets ledelse kom til forhandling i forsvarskommissionen — at drøfte spørgsmålet om enhedsledelse og såvidt muligt nå frem til et fælles forslag. Den 11. februar s. å. fik jeg fra generalkommandoen meddelelse om, at „meningerne er så stærkt delt, at det ikke har været muligt at finde frem til et fælles forslag“. I stedet for eet forslag, som jeg havde bedt om, fik jeg derfor to. De findes som bilag til betænkningen fra forsvarskommissionen.

Generalkommandoen gik ind for tanken om et fælles forsvarsministerium og en forsvarschef samt en forsvarsstab. Søværnskommandoen anså ikke indførelse af enhedskommando for ønskeligt, men foreslog, at der til at træffe beslutninger om fælles operative anliggender på det højeste kommandotrin blev oprettet en forsvarsledelse, bestående af værnenes chefer, dog uden forpligtelse til at nå til enighed om en indstilling til forsvarsministeren. For at få en midlertidig løsning af problemet om samarbejdet mellem værnene, indtil forsvarskommissionen og rigsdagen havde taget standpunkt, blev der med grundlag i bemyndigelsesloven den 20. marts 1948 oprettet en forsvarsstab. Denne midlertidige forsvarsstab er sammensat af chefen for hæren, chefen for søværnet samt chefen for hærens og søværnets flyverledelse, og ældste officer — det er generaløjtnant E. Gøtz — leder forsvarsstabens forhandlinger, men ønsker forsvarsministeren at deltage i disse, overtager han ledelsen. Der er siden ført talrige og langvarige forhandlinger om forsvarets ledelse og om samarbejdet mellem værnene. De er fortsat lige til det sidste og har medført mange møder og et meget stort arbejde for medlemmer af forsvarskommissionen, navnlig for medlemmer af kommissionens 5-mands udvalg, for en række militære tjenestemænd og for den af fhv. departementschef Kofoed ledede kommission af embedsmænd, som har beskæftiget sig med den tekniske bearbejdelse af forsvarskommissionens beslutninger. Jeg benytter